T015 BD VI 202-Q8-P39 Nhân Duyên Cái Sự-Kinh Hiền Ngu

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH HIEÀN NGU QUYEÅN 8

Phaåm 39: NHAÂN DUYEÂN CAÙI SÖÏ Toâi nghe nhö theá naøy: Thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû nöôùc La-duyeät-kyø taïi tinh xaù Truùc laâm. Ngaøi A-nan ngoài trong vöôøn truùc, taâm tö suy nghó: “Nhö Lai ra ñôøi raát laø ñaëc bieät nay caùc ñeä töû nhôø aân cuûa Phaät maø ñöôïc boán vieäc cuùng döôøng khoâng bò thieáu thoán, ñeàu ñöôïc an oån, laïi döùt tröø khoå, taát caû theá gian. Vua quan, daân chuùng cuõng ñöôïc lôïi ích lôùn, ñöôïc gaëp Tam baûo, nhaân daân an laïc ñeàu nghó do uy löïc cuûa Theá Toân maø ñöôïc”. Nghó nhö theá roài, ngaøi A-nan töø choã ngoài ñöùng daäy ñi ñeán choã Phaät. Khi ñoù Ñöùc Theá Toân vì boán boä chuùng roäng thuyeát Dieäu phaùp. Toân giaû A-nan ñeán tröôùc chænh laïi y phuïc, baøy vai beân phaûi, goái phaûi chaám ñaát, chaép tay quyø baïch veà yù nghó cuûa mình khi ngoài trong röøng. Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, nhö lôøi oâng noùi, Nhö Lai ra ñôøi thaät laø hy höõu, khieán cho taát caû chuùng sinh ñeàu ñöôïc lôïi ích. Laïi nöõa, naøy A-nan, Ñöùc Nhö Lai Chaùnh Giaùc chaúng nhöõng ngaøy nay laøm lôïi ích chuùng sinh, maø ôû ñôøi quaù khöù, cuõng laøm lôïi ích nhö vaäy. Ngaøi A-nan baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, trong ñôøi quaù khöù Theá Toân laøm lôïi ích chuùng sinh nhö theá naøo, xin noùi cho chuùng con ñöôïc bieát? Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, quaù khöù laâu xa kieáp a-taêng-kyø, ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy coù boán con soâng vaø hai oâng vua nöôùc lôùn. Moät oâng teân Baø-la-ñeà-baø (Taàn dòch Phaïm Thieân) chieám cöù rieâng ba con soâng, nhaân daân giaøu thònh, nhöng traùi laïi quaân söï keùm coûi. Moät oâng vua teân laø Phaït-xaø-kieán-ñeà (Taàn dòch Kim Cang Tuï) chæ coù moät con soâng, nhaân daân cuõng ít nhöng veà quaân söï raát huøng maïnh. Khi ñoù vua Kim Cang Tuï ñang ngoài treân baûo ñieän moät mình suy nghó: “Nhö ta hieän nay, binh lính huøng maïnh maø ñöôïc coù moät con soâng ít nöôùc, coøn nöôùc kia quaân löïc keùm maø chieám giöõ ba con soâng, nay neân sai söù sang ñoøi moät con soâng. Neáu cho ta thì cuøng thaân haäu, trong nöôùc coù vaät gì toát, seõ ñem taëng bieáu nhau, neáu coù gaëp khoù khaên, ta seõ ñem quaân sang cöùu giuùp; neáu khoâng nhöôøng cho moät con soâng thì ta seõ duøng binh löïc sang chieám ñoaït.” Nghó nhö theá roài, vua trieäu taäp caùc ñaïi thaàn cuøng baøn baïc vieäc naøy. Caùc quan cuøng baøn noùi: –Nay chính ñuùng luùc. Vua lieàn sai dòch söù ñeán nöôùc vua Phaïm Thieân, trình baøy roõ yù cuûa vua mình, cho vua Phaïm Thieân nghe. Vua Phaïm Thieân nghe xong laïi töï suy nghó: “Nöôùc ta giaøu coù, nhaân daân ñoâng ñuùc, laïi nöõa ñaát nöôùc naøy do phuï vöông ñeå laïi cho ta, neáu hoï duøng binh löïc tranh giaønh, ta cuõng khoâng nhöôøng nhòn hoï.” Nghó theá roài, vua baùo cho söù giaû: –Nöôùc naøy khoâng phaûi töï ta maø coù, maø laø cuûa vua cha truyeàn laïi cho ta. Nhö nay ta binh löïc cuõng khoâng keùm gì vua ngöôi, neáu vua nhaø ngöôi muoán quyeát tranh thì ta cuõng khoâng sôï gì. Söù giaû lieàn trôû veà nöôùc, trình baøy moïi vieäc cho vua nghe. Vua Kim Cang Tuï hoïp quaân taán coâng nöôùc cuûa vua Phaïm Thieân cuøng chieán ñaáu moät traän. Vua Phaïm Thieân baïi

traän, quaân lính chaïy taùn loaïn. Thöøa theá, quaân vua Kim Cang Tuï ñuoåi theo, chaïy ñeán kinh thaønh, nhaân daân sôï haõi, khoâng daùm ra ngoaøi. Caùc quan ñeàu cuøng nhau ñeán taâu vua Phaïm Thieân: –Taâu ñaïi vöông, nöôùc hoï binh lính huøng maïnh, nöôùc ta quaân yeáu. Beä haï tieác moät con soâng maø nay phaûi chòu baïi traän theá naøy. Neáu ñeå tình traïng nhö theá naøy khoâng laâu sôï e seõ maát nöôùc. Cuùi mong beä haï môû loøng cho hoï moät con soâng ñeå tình caûm ñöôïc thaân thieát ñaäm ñaø, maø daân chuùng ñöôïc an oån. Vua nghe theo yù cuûa quaàn thaàn, lieàn sai söù ñeán trong quaân lính nöôùc kia thöa vôùi vua Kim Cang Tuï: –Vua nöôùc chuùng toâi nay traû laïi con soâng vaø coøn daâng cho vua moät ngöôøi con gaùi. Töø nay nöôùc toâi coù vaät gì ñaëc bieät, quyù baùu seõ ñem coáng hieán theâm, gaëp luùc nguy nan, seõ cuøng ñeán tieáp giuùp. Khi aáy, vua Kim Cang Tuï ñoàng yù ruùt quaân daãn ngöôøi con gaùi veà vaø cöôùi laøm vôï, moïi thöù ñeàu hoøa giaûi. Traûi qua moät thôøi gian, vua aên ôû vôùi phu nhaân coù thai, sau khi mang thai, thöôøng coù moät caùi duø lôùn baèng baûy baùu töï nhieân hieän ra che treân ngöôøi, luùc ñi ñöùng hay naèm ngoài chieác duø aáy cuõng ñeàu coù nhö theá, maõi cho ñeán möôøi thaùng, sinh ñöôïc moät ñöùa con trai, thaân maøu saéc vaøng tía, treân ñaàu toùc xanh möôùt, coù aùnh saùng loùng laùnh nôi thaân theå. Ñöùa nhoû töø khi sinh ra thì caùi duø aáy laïi hieän che treân ñaàu cuûa noù. Môøi caùc thaày töôùng ñeán xem töôùng caäu beù. Thaày töôùng vaøo xem ñöa tay leân khen raèng: –Laønh thay! Laønh thay! Hoï khaùc mieäng ñoàng lôøi taâu vua: –Nay nhìn thaáy thaùi töû ñöùc löïc khoâng theå bì, nhaân töôùng ñaày ñuû, ôû theá gian raát ít coù. Vua vaø quaàn thaàn vui möøng khoâng gì cho baèng, roài baûo thaày töôùng ñaët teân cho caäu beù. Theo quoác phaùp thôøi baáy giôø nöông theo hai vieäc maø ñaët teân, moät laø thuïy öùng, hai laø tinh tuù. Thaày töôùng taâu ñöùc vua: –Thaùi töû ñaây töø khi nhaäp thai ñeán bay coù nhöõng ñieàm laønh gì? Vua ñaùp: –Coù caùi taùn baèng baûy baùu thöôøng ôû treân ñaàu, beøn ñaët teân laø Saùt-la-giaø-lôïi (Taàn dòch Caùi Söï) do coù caùc thöù ñeïp laï luùc naøo cuõng thöøa phuïng. Thaùi töû ñeán tuoåi tröôûng thaønh thì vua cha qua ñôøi. Leã an taùng cho vua xong thì caùc tieåu vöông, ñaïi thaàn laäp Caùi Söï leân laøm ñaïi vöông. Chaáp chính ñöôïc vaøi naêm, moät hoâm vua ñi ra ngoaøi thaønh xem thaáy caùc noâng daân caøy caáy cöïc khoå, môùi hoûi taû höõu: –Nhaân daân nöôùc ta taïi sao laøm thöù coâng vieäc naøy cöïc nhoïc theá? Ñaïi thaàn ñaùp: –Taâu beä haï, nöôùc laáy daân laøm goác, daân laáy thoùc laøm maïng soáng, neáu khoâng laøm luïng nhö theá thì maïng soáng khoù baûo toàn, maïng cuûa daân khoâng toàn taïi thì ñaát nöôùc phaûi nguy vong. Ñöùc vua noùi: –Neáu phuùc ñöùc cuûa ta ñöôïc laøm vua thì khieán daân chuùng ta töï nhieân ñöôïc luùa thoùc, khoâng phaûi laøm nhöõng vieäc naøy. Vua noùi lôøi aáy roài, taát caû nhaân daân, kho laãm ñaày thoùc, tuøy theo yù muoán maø coù ñöôïc. Laïi traûi qua moät thôøi gian, vua ñi ra ngoaøi thaønh daïo chôi, thaáy daân chuùng ñoán cuûi, gaùnh nöôùc, giaõ gaïo... laøm moïi coâng taùc khoù nhoïc, vua hoûi caùc quan: –Daân chuùng laøm gì maø cöïc khoå nhö theá.

Caùc quan taâu: –Nhôø aân ñöùc beä haï, töï nhieân ñöôïc luùa thoùc nhöng muoán ñem ra aên cuõng caàn phaûi naáu chín, cho neân daân chuùng môùi laøm nhöõng

vieäc nhö vaäy! Vua laïi hoûi: –Neáu phöôùc ñöùc cuûa ta ñaùng ñöôïc laøm vua thì xin khieán cho taát caû daân chuùng trong nöôùc khi muoán aên thì töï nhieân thöùc aên hieän ra tröôùc maët. Vua noùi lôøi aáy xong, thì moïi nôi ñeàu ñöôïc töï nhieân hieän ra nhö theá. Laïi traûi qua thôøi gian sau, vua ñi ra ngoaøi thaønh daïo chôi, thaáy daân chuùng laøm caùc vieäc keùo boâng, se tô, deät vaûi, may aùo... Vua hoûi caùc quan: –Nhöõng ngöôøi naøy laøm vieäc gì maø troâng thaáy cöïc nhoïc theá? Caùc quan taâu: –Nhôø aân ñöùc ñaïi vöông, hoï töï nhieân ñöôïc coù aên, coøn ñaây laø hoï deät vaûi ñeå may y phuïc maëc. Vua laïi noùi: –Neáu phuùc ñöùc cuûa ta ñaùng ñöôïc laøm vua, khieán trong nöôùc ta taát caû caây coái töï nhieân sinh ra caùc thöù y phuïc. Vöøa phaùt lôøi aáy xong, taát caû caùc caây coái trong nöôùc ñeàu sinh ra caùc thöù y phuïc raát laø mòn nhuyeãn, xanh, vaøng, ñoû, traéng tuøy theo yù thích moïi ngöôøi. Laïi traûi qua moät thôøi gian nöõa, ñöùc vua laïi ra ngoaøi daïo chôi, nhaø vua troâng thaáy ngöôøi daân tranh nhau laøm caùc thöù nhaïc khí. Vua laïi hoûi caùc quan: –Nhaân daân nöôùc ta laøm gì maø nhoïc nhaèn ñeán nhö theá? Caùc quan taâu: –Taâu beä haï, nhöõng ngöôøi naøy nhôø aân ñöùc beä haï, ñöôïc aên maëc töï nhieân ñaày ñuû, an oån caû, hoï hieän ñang laøm caùc thöù nhaïc khí duøng ñeå ca muùa cho vui. Vua noùi: –Neáu phuùc ñöùc cuûa ta ñaùng ñöôïc laøm vua thì khieán cho treân caùc caây coái trong nöôùc ta ñeàu coù caùc thöù nhaïc khí, troáng ñaøn saét, ñaøn tyø baø, khoâng haàu, moïi thöù caàn ñeàu ñöôïc nhö yù. Vua noùi xong thì treân taát caû caùc caây coái ñeàu moïc ra caùc thöù nhaïc khí. Laïi traûi qua thôøi gian nöõa, caùc quan trieàu, daân chuùng ñeàu ñeán baùi taï vua, gaëp luùc vua aên côm, vua lieàn môøi laïi duøng côm. Baáy giôø caùc quan ñöôïc vua löu laïi duøng côm, ñaày ñuû traêm thöù höông vò, hoï ñeàu cuøng nhau noùi: –Thöùc aên ôû nhaø cuûa chuùng thaàn, muøi vò laït leõo vaø ít moùn, nay ñöôïc beä haï cho aên moùn aên cuûa vua, höông vò phi phaøm. Ñöùc vua noùi: –Caùc khanh vaø daân chuùng neáu muoán ñöôïc moùn aên nhö traãm thöôøng duøng hoâm nay thì cöù ñeán böõa aên seõ ñöôïc caùc thöùc aên nhö yù muoán. Vua lieàn ra leänh caùc quan toå chöùc: –Khi ñeán giôø aên cuûa traãm thì ñaùnh troáng keâu to, khieán cho taát caû daân chuùng ñeàu nghe bieát, duøng giôø aên cuûa traãm khieán daân chuùng ñeàu höôûng ñöôïc traêm vò ngon nhö yù muoán. Töø ñaáy veà sau, ñeán giôø aên tieáng troáng vang leân, taát caû nhaân daân nhôø tieáng troáng nghó ñeán moùn aên, traêm vò ngon ngoït töï nhieân hieän ôû tröôùc maët, hoï vui möøng khoâng theå noùi sao cho xieát. Baáy giôø, vua Phaïm Thieân sai söù giaû ñeán nöôùc cuûa vua Caùi Söï noùi: –Khi vua cha nhaø vua coøn taïi theá, ta coù cho cha ngöôi moät con soâng, nay cha ngöôi

ñaõ qua ñôøi, neân giao traû laïi con soâng aáy cho ta. Khi ñoù vua Caùi Söï noùi vôùi vò söù giaû nöôùc ñoù: –Nay ñaát nöôùc cuûa ta cho ñeán con soâng cuõng khoâng phaûi ta duøng söùc maïnh cöôõng böùc vua ngöôi maø ñöôïc. Nhöng ta laøm vua, khoâng muoán nhìn thaáy daân chuùng khoå nhoïc vì vieäc nhoû naøy, haõy neân hoaõn laïi, sau naøy ta vaø vua cuûa ngöôi gaëp nhau ñeå noùi chuyeän vieäc thieát yeáu cuûa ñaát nöôùc. Söù giaû trôû veà nöôùc, trình laïi moïi vieäc cho nhaø vua. Vua Phaïm Thieân ñoàng yù, ñònh ngaøy ñeà gaëp. Ngaøy heïn ñaõ maõn, hai vua ñeàu ñeán, quaân lính vaây quanh ñoâng voâ soá keå, boá trí ñaïi dinh ôû beân bôø soâng,

hai vua leân thuyeàn ra giöõa soâng ñeå gaëp nhau. Khi ñoù vua Phaïm Thieân vöøa thaáy vua Caùi Söï, saéc thaân choùi saùng saéc vaøng nhö nuùi Töû kim, ñaàu toùc möôït nhö löu ly, maét to daøi trong nhaân gian ít coù ñöôïc, trong loøng sinh kính troïng thaàm nghó: “Chaéc laø trôøi Ñaïi phaïm!” Gaëp nhau ngoài ñoái dieän thaêm hoûi, baøn luaän veà ñôøi soáng cuûa hai nöôùc, vua Caùi Söï noùi: –Nhaân daân nöôùc toâi muoán gì thì töï nhieân coù, cuõng khoâng coù chuyeân chôû cöïc nhoïc. Lôøi noùi chöa döùt, thì giôø aên ñaõ ñeán, quaân lính cuûa vua Caùi Söï ñaùnh troáng baùo hieäu aên uoáng. Khi ñoù vua Phaïm Thieân raát hoaûng sôï cho laø hoï muoán baét mình ñeå gieát, khoâng yeân, tay chaân run raåy, ngaõ xuoáng phía tröôùc. Vua Caùi Söï ñôõ daäy ngoài laïi choã cuõ vaø noùi: –Ñaïi vöông, vì sao maø sôï haõi nhö theá? Ñoù laø quaân lính toâi baùo hieäu ñeán giôø aên, thöôøng ñaùnh troáng vang theá ñaáy! Sôû dó laøm nhö theá laø vì ñeán giôø aên cuûa toâi, daân chuùng hoï ñeàu ñöôïc coù traêm vò thöùc aên ngon laï. Khi ñoù vua Phaïm Thieân ñöùng daäy chaép tay thöa vua Caùi Söï: –Cuùi mong ñaïi vöông roäng loøng che chôû cho toâi vaø daân chuùng nöôùc toâi ñeàu nhôø aân tueä naøy, chuùng toâi ñeàu nguyeän xin haøng phuïc. Töø ñoù vua Caùi Söï cai trò taát caû nhaân daân caùc nöôùc ôû chaâu Dieâm-phuø-ñeà ñeàu ñöôïc an laïc. Sau ngaøy ñaêng quang ngoâi vò vua ngoài treân baûo ñieän, quaàn lieâu baù quan ñöùng haàu suoát ngaøy ñeâm. Saùng sôùm khi maët trôøi moïc coù Kim luaân baûo, töø phöông Ñoâng ñeán, töø xa vua troâng thaáy lieàn töø toøa böôùc xuoáng, goái phaûi chaám ñaát, höôùng veà xe aáy voã tay thì xe döøng laïi, ngaøn tia saùng choùi loïi chieáu ra. Vua noùi: –Neáu ta ñaùng laøm vua Chuyeån luaân thì xin chieác xe naøy döøng laïi. Noù beøn ngöøng laïi treân hö khoâng, ngay tröôùc maët nhaø vua caùch maët ñaát khoaûng baûy caây ña la. Roài voi baùu, thaàn chaâu, ngoïc nöõ, ñieån binh, ñieån taøng baùu, laàn löôït keùo ñeán. Luùc ñoù vua Caùi Söï ñaày ñuû baûy baùu, cai trò boán chaâu thieân haï, taát caû chuùng sinh nhôø aân ñöùc vua maø moïi vieäc nhö yù muoán. Nhaø vua ra leänh daïy tu haønh möôøi ñieàu laønh, ñeå sau khi laâm chung ñeàu ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Noùi ñeán ñaây, Ñöùc Phaät nhaéc laïi: –Naøy A-nan, vua Saùt-la-giaù-lôïi (Caùi Söï) thuôû ñoù haù chaúng phaûi ngöôøi naøo khaùc, chính laø tieàn kieáp cuûa Ta. Phuï vöông Phaït-xaø-ñaït-ñeà (Kim Cang Tuï) nay laø vua Tònh Phaïn, cha Ta. Ngöôøi sinh ra vua Caùi Söï nay laø Ma-ha Ma-da, meï Ta. Nhaân ñôøi tröôùc, Ta thöông xoùt chuùng sinh, thöôøng laáy taøi phaùp ñeå daãn daét hoï. Vì nhaân duyeân aáy ñeán nay thaønh Phaät, rieâng ñöôïc toân quyù trong ba coõi, khoâng ai saùnh kòp. Cuõng vì theá, taát caû chuùng sinh ñeàu phaûi neân tu taäp loøng töø bi roäng lôùn, lôïi ích voâ bieân. Baáy giôø, ngaøi A-nan baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, trong ñôøi quaù khöù, vua Chuyeån luaân Saùt-la-giaø-lôïi do nhaân duyeân gì maø ñöôïc coâng ñöùc voâ löôïng nhö theá? Vaø khi môùi nhaäp thai ñaõ ñöôïc caùi taùn baûy baùu che theo?

Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, ôû ñôøi quaù khöù laâu xa tính soá kieáp a-taêng-kyø coù ñeán voâ löôïng, ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy, taïi nöôùc Ba-la-naïi, trong quaû nuùi Tieân nhaân coù moät vò Bích-chi-phaät thöôøng truï ôû trong ñaáy. Vò Bích-chi naøy thaân coù beänh töù ñaïi khoâng ñieàu hoøa, ñi hoûi thaày thuoác. Thaày thuoác

noùi: “Ngaøi coù beänh phong, neân caàn duøng söõa boø.” Khi ñoù, ôû trong nöôùc coù moät ngöôøi laùi buoân teân A-lôïi-da-maät-la (Taàn dòch laø Thaùnh Höõu). Khi ñoù vò Bích-chi-phaät ñeán noùi vôùi oâng ta trình baøy chöùng beänh cuûa mình vaø xin söõa boø nhaø oâng. OÂng laùi buoân Thaùnh Höõu vui möøng vaø xin ñöôïc cuùng döôøng söõa boø haøng ngaøy. Traûi qua thôøi gian ba thaùng, thaân theå khoûi beänh, caûm ôn yù toát cuûa thí chuû, muoán khieán cho thí chuû ñöôïc lôïi ích lôùn, vò Bích-chi-phaät beøn bay leân hö khoâng, ñi ñöùng naèm ngoài, thaân phoùng ra nöôùc, löûa hoaëc hieän ra thaân to lôùn, ñaày kín caû hö khoâng, roài laïi hieän thaân thu nhoû laïi nhö sôïi loâng muøa thu hieän ra caùc thöù nhö vaäy möôøi taùm laàn. Luùc ñoù Thaùnh Höõu raát vui möøng. Roài vò Bích-chi-phaät töø treân hö khoâng haï xuoáng thoï söï cuùng döôøng laïi nhö bình thöôøng, traûi qua moät thôøi gian daøi cho ñeán khi nhaäp Nieát-baøn. Ngöôøi laùi buoân Thaùnh Höõu ñau buoàn thöông tieác voâ cuøng, laøm leã hoûa thieâu, thu laáy xaù-lôïi ñöïng ñaày bình baùu ñeå xaây thaùp, duøng höông hoa kyõ nhaïc caùc thöù vaät laï cuùng döôøng vaø laøm moät caùi taùn lôùn ñeå che treân thaùp vaø suoát ñôøi thôø phuïng cuùng döôøng thaùp naøy. Noùi ñeán ñaây, Ñöùc Phaät nhaéc laïi: –Do oâng cuùng döôøng töù söï cho vò Bích-chi-phaät maø ñôøi naøy ñöôïc phöôùc baùu trong voâ löôïng kieáp, khi sinh leân trôøi hoaëc sinh ôû nhaân gian ñeàu ñöôïc toân vinh sung söôùng, ôû theá gian ít ai saùnh baèng. Naøy A-nan, oâng neân bieát, taát caû chuùng sinh, taïi gia hay xuaát gia ñeàu neân tu phuùc thì ñôøi ñôøi sinh ra ñeàu ñöôïc lôïi ích nhö treân. Khi ñoù, A-nan toâi vaø caû chuùng hoäi nghe Ñöùc Phaät noùi nhö theá thaûy ñeàu vui möøng tin töôûng vaø vaâng laøm. Phaåm 40: ÑAÏI THÍ TAÙT BIEÅN Toâi nghe nhö theá naøy: Thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû nöôùc La-duyeät-kyø, trong nuùi Kyø-xaø-quaät cuøng caùc ñeä töû moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò hoäi ñuû. Khi ñoù Ñöùc Theá Toân nghó ñeán caàn moät thò giaû, caùc vò ñeä töû lôùn nhö Kieàu-traàn- nhö... cuõng quan saùt bieát ñöôïc yù nghó cuûa Phaät. Luùc ñoù Kieàu-traàn-nhö töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch y baøy vai phaûi chaép tay quyø thaúng baïch Phaät, xin ñöôïc gaàn guõi haàu haï gìn giöõ y baùt, cuùi mong thöông xoùt höùa khaû cho. Ñöùc Phaät baûo ngaøi: –OÂng tuoåi ñaõ giaø, töï mình caàn ñöôïc söï haàu haï, laøm sao nôõ khieán oâng cung phuïng ñöôïc. Khi ñoù, ngaøi Kieàu-traàn-nhö bieát Ñöùc Phaät khoâng nhaän lôøi, leã xong lui veà choã ngoài. Ngaøi Ñaïi Ca-dieáp, Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân vaø caùc ñeä töû naêm traêm ngöôøi laàn löôït baïch Phaät ñeàu xin ñöôïc haàu haï, Ñöùc Phaät ñeàu khoâng nhaän. Khi ñoù, A-na-luaät thöû quan saùt yù cuûa Phaät thaáy Ngaøi taâm höôùng veà A-nan, gioáng nhö maët trôøi höôùng Ñoâng chieáu thaúng vaøo nhaø aùnh saùng töø cöûa soå höôùng Ñoâng thaúng ñeán vaùch Taây, yù chí cuûa Theá Toân cuõng laïi nhö vaäy. Caùc ñaïi ñeä töû cuõng ñeàu quaùn saùt bieát nhö theá. Baáy giôø ngaøi Xaù-lôïi- phaát vaø Muïc-kieàn-lieân töø choã ngoài ñöùng daäy ñeán tröôùc, noùi vôùi A-nan: –YÙ cuûa Theá Toân muoán ñöôïc oâng laøm thò giaû, oâng gioûi kheùo, lanh lôïi, raát xöùng ñaùng, neân mau ñeán thöa caàu laøm thò giaû cuûa Ñöùc Phaät ñi!

Khi ñoù A-nan thaáy caùc vò Thöôïng toïa ñeán tröôùc vaø noùi vôùi nhö theá, lieàn chaép tay thöa vôùi caùc vò Thöôïng toïa: –Ñöùc Theá Toân coâng ñöùc saâu daøy, trí

tueä saâu xa, ñem söï thaân caän thöôøng tình cuûa toâi haàu haï coâng vieäc sôï e chieâu laáy toäi lôùn, töï gaây öông hoaïn. Ngaøi Xaù-lôïi-phaát cuøng caùc vò khaùc laïi noùi vôùi toâi: –Nay troâng thaáy Theá Toân chuyeân chuù yù höôùng veà oâng vaø muoán oâng laøm thò giaû, nhö maët trôøi môùi moïc chieáu saùng vaøo nhaø, aùnh saùng töø höôùng Ñoâng chieáu thaúng ñeán vaùch phía Taây; Ñöùc Theá Toân chuù taâm cuõng laïi nhö vaäy. Laïi nöõa, Ñöùc Theá Toân cöùu xeùt tình ngöôøi coù theå bieát oâng kham nhaän, cho neân oâng löu yù, baây giôø neân mau thöa caàu laøm thò giaû. A-nan ñöôïc caùc vò aáy noùi theâm maõi, suy nghó veà vieäc ñoù, chaúng bieát phaûi laøm sao, laïi chaép tay thöa caùc Thöôïng toïa: –Neáu nay Theá Toân ban cho toâi ba ñieàu nguyeän, toâi nhaän laøm thò giaû Phaät, ba ñieàu ñoù nhö theá naøo? Ñoù laø: 1. Y cuõ cuûa Theá Toân chôù cho toâi maëc; 2. Thöùc aên dö cuûa Theá Toân chôù khieán toâi aên; 3. Thôøi tieát tieán hieän, tuøy toâi lo lieäu. Ñöôïc ba ñieàu nguyeän naøy, toâi coù theå haàu Phaät. Caùc ngaøi Xaù-lôïi-phaát... nghe xong lôøi aáy roài, ñem vieäc aáy trình baøy vôùi Theá Toân. Ñöùc Phaät nghe xong baûo Xaù-lôïi-phaát vaø caùc ñeä töû: –A-nan sôû dó khoâng muoán maëc y cuõ cuûa Ta laø oâng lo nghó saâu xa e sôï caùc ñeä töû oâm loøng ghen gheùt moái khôûi taâm naøy bôûi vì quoác vöông, caùc quan, daân chuùng, ñaøn-vieät cuùng thí cho Phaät nhöõng thöù y mòn maøng quyù ñeïp, cho raèng A-nan vì tham caàu nhöõng thöù naøy maø laøm thò giaû. Laïi khoâng muoán aên côm thöøa cuûa Ta vì lo caùc ñeä töû sinh loøng nhö vaày. Trong baùt cuûa Nhö Lai thöùc aên thöøa cuõng laø thöùc aên ngon ngoït, ñuû traêm muøi vò treân ñôøi khoâng coù thöùc aên naøy, cho raèng A-nan tham aên maø muoán gaàn guõi Ta. A-nan töï lo thôøi tieát tieán hieän vì lo caùc ñeä töû vaø caùc ngoaïi ñaïo tôùi lui naïn vaán. Khoâng bieát thôøi tieát, khoâng ñuùng giôø giaác, laøm xuùc naõo. Vì laøm thò giaû phaûi xem ñuùng giôø giaác, thôøi tieát ñeå daâng caùc moùn aên uoáng thì thaân theå môùi ñöôïc lôïi ích, moãi moãi vieäc ñeàu phaûi coù cheá ñoä vaø quan saùt qua, vì theá maø oâng ñoaùn tröôùc môùi xin ba ñieàu nguyeän naøy. Laïi nöõa, oâng A- nan naøy khoâng chæ ôû ñôøi naøy töï bieát thôøi tieát maø ôû ñôøi quaù khöù, oâng cuõng ñaõ haàu haï Ta vaø cuõng kheùo bieát söï tieán cöû nhö vaäy. Khi ñoù ngaøi Xaù-lôïi-phaát thöa Ñöùc Phaät: –Baïch Theá Toân, khoâng bieát trong ñôøi quaù khöù oâng A-nan haàu Phaät kheùo bieát thôøi tieát, vieäc aáy nhö theá naøo, xin Ngaøi noùi cho chuùng con ñöôïc bieát. Ñöùc Phaät baûo: –Xaù-lôïi-phaát, oâng muoán bieát, haõy laéng nghe cho kyõ, Ta seõ vì oâng maø noùi. Ngaøi Xaù-lôïi-phaát thöa: –Daï vaâng! Thöa Theá Toân, con xin chuù yù nghe. Ñöùc Phaät noùi: –Xaù-lôïi-phaát, ôû ñôøi quaù khöù tính theo soá kieáp a-taêng-kyø voâ soá voâ löôïng, coù moät vò vua nöôùc lôùn thoáng laõnh chaâu Dieâm-phuø-ñeà taùm vaïn boán ngaøn nöôùc nhoû, taùm möôi öùc tuï laïc. Vua ngöï ôû thaønh Baø-laâu-thi-xaù. Khi ñoù trong thaønh coù moät vò Baø-la-moân teân Ni-caâu- laâu-ñaø, thoâng minh hieåu roäng, thieân taøi ñaëc bieät. Nhaø vua raát toân troïng oâng, coi nhö thaày vaäy. Taùm vaïn boán ngaøn vò vua nöôùc nhoû ñeàu meán moä khaâm phuïc, chieâm ngöôõng boán phöông hieán taëng vaø thöôøng sai söù ñeán thaêm hoûi, noùi toùm laïi hoï thôø phuïng cuõng nhö thôø vua khoâng khaùc. Luùc ñoù vò Baø-la-moân giaøu coù nhö moät vöông gia nhöng khoâng coù con noái

nghieäp neân luùc ñi ra vaøo hay ngoài cuõng lo buoàn veà vieäc naøy, khoâng bieát nôi naøo coù

theå caàu nguyeän ñöôïc con, beøn caàu ñaûo vôùi Phaïm thieân, vua trôøi Ñeá Thích, Ma-heâ-baït-la vaø caùc trôøi nhaät, nguyeät, tinh tuù khaùc, naøo laø nuùi soâng, thaàn caây... khoâng thöù gì chaúng caàu nguyeän. Thaønh taâm nhö vaäy traûi qua möôøi hai naêm thì baø vôï lôùn cuûa oâng caûm bieát thoï thai. Coù moät thieáu phuï raát thoâng minh, coù theå bieát ñöôïc vieäc naøy, cho raèng thai nhi aáy laø con trai, ñem vieäc naøy noùi vôùi vò Baø-la-moân. OÂng raát vui möøng baûo caùc gia noäi, theå nöõ ñeán lo laéng cho phu nhaân, luùc ñi ñöùng, aên uoáng, nguû nghæ hoaëc maëc ñoà trôn mòn,... khoâng ñeå traùi yù baø. Möôøi thaùng ñaõ maõn, sinh ñöôïc ñöùa con trai, mình saéc vaøng tía, ñaàu toùc xanh möôït, ñoan chính sieâu phaøm, töôùng ngöôøi thöôøng khoù coù. Vò Baø-la-moân troâng thaáy vui möøng khoân xieát, lieàn môøi thaày veà xem töôùng. Thaày töôùng quan saùt khen: –Ñöùa beù naøy töôùng toát, phöôùc ñöùc to lôùn, thieân haï chöa töøng coù. Ngöôøi cha raát vui möøng vaø nhôø ñaët teân. Theo phong tuïc, coõi Thieân truùc ñaët teân phaûi döïa vaøo hai ñieàu kieän: 1. Tinh tuù; 2. Ñieàm laï. Thaày töôùng hoûi: –Khi baø mang thai caäu beù naøy ñeán nay coù ñieàm gì laï khoâng? Ngöôøi cha ñaùp: –Meï cuûa ñöùa treû naøy coù loøng ghen gheùt xaáu aùc, ít loøng töø thuaän, khoâng tu töø tueä, töø khi mang thai ñeán nay taâm tính thay ñoåi, thöông xoùt keû khoå aùch nhö meï thöông con hay laøm vieäc boá thí, khoâng coù tham tieác. Thaày töôùng nghe xong, vui veû noùi: –Ñaáy laø do yù chí cuûa ñöùa beù naøy neân khieán nhö vaäy. Neân ñaët teân laø Ma-ha Xaø-ca- phaøn (Taàn dòch laø Ñaïi Thí). Ñöùa beù daàn daàn lôùn, cha meï raát yeâu meán, xaây rieâng cho moät caùi cung, coù cung ñieän ba muøa, ñeå tuøy theo thôøi tieát noùng laïnh. Muøa ñoâng ôû cung aám aùp, muøa haï ôû cung maùt meû, muøa xuaân, muøa thu ôû cung giöõa, saép xeáp caùc kyõ nöõ haàu haï giuùp vui cho caäu. Caäu beù aáy raát thoâng minh vaø hieáu hoïc, ñoïc thuoäc möôøi taùm boä kinh cuûa theá tuïc, vaên nghóa ñeàu thoâng caû, caùc ngaønh kyõ thuaät khoâng chi chaúng thoâng suoát. Moät hoâm Ñaïi Thí thöa cha: –Con ôû trong cung ñieän ñaõ laâu, nay con muoán ñöôïc ra ngoaøi daïo chôi. Cha nghe noùi theá, leänh cho gia nhaân: –Con ta laø Ñaïi Thí muoán ra ngoaøi daïo chôi, caùc ngöôi neân queùt doïn ñöôøng xaù, tröø boû choã baát tònh, döïng caùc traøng phan taùn hoa ñoát höông, trang nghieâm con ñöôøng, heát söùc saïch seõ. Saép xeáp doïn deïp xong xuoâi, luùc ñoù Ñaïi Thí côõi con voi traéng lôùn, trang söùc baèng baûy baùu, ñaùnh chuoâng ñaùnh troáng, troåi caùc kyõ nhaïc, coù haøng ngaøn vaïn ngöôøi côõi ngöïa theo sau, ñi treân moät con ñöôøng lôùn thaúng ñeán coång thaønh. Luùc ñoù, nhaân daân trong nöôùc ôû treân laàu gaùc hai beân ñöôøng, tranh nhau ra xem, nhìn khoâng chaùn maét, ñeàu khen: “Raát laø ít coù, troâng töôùng maïo uy nghi nhö moät Phaïm thieân.” Ñi queïo sang ñöôøng khaùc tieán tôùi tröôùc thì gaëp moät boïn ngöôøi aên xin, maëc aùo quaàn dô daùy, caàm nhöõng caùi baùt beå, caàu xin thöông xoùt cho chuùt thöùc aên. Ñaïi Thí troâng thaáy hoûi: –Caùc ngöôøi laøm gì maø khoå nhoïc ñeán nhö theá? Coù ñöùa ñaùp: –Con khoâng cha meï, anh em, vôï con, ngheøo khoå coâ ñoäc, khoâng choã nöông caäy. Coù ñöùa noùi: –Con maéc beänh hoaøi,

khoâng theå laøm vieäc, khoâng coøn con ñöôøng soáng. Coù ñöùa noùi: –Con gaëp baát haïnh bò phaù saûn, nôï naàn nhieàu quaù, khoâng caùch naøo töï laøm aên ñöôïc, cho neân phaûi ñi xin aên ñeå keùo daøi maïng soáng thöøa.

Ñaïi Thí nghe xong, trong loøng chua xoùt, than thôû maø ñi. Laïi ñi tieán veà phía tröôùc thaáy caùc ñoà teå ñang moå xeû suùc sinh, caét ra töøng maûnh ñeå caân baùn. Ñaïi Thí thaáy theá hoûi: –Chao oâi! Caùc oâng laøm gì theá? Hoï noùi: –Toå phuï chuùng toâi xöa nay soáng ngheà ñoà teå, neáu chuùng toâi boû ngheà naøy thì laáy gì maø soáng? Ñaïi Thí than thôû roài böôùc ra ñi. Keá ñeán troâng nhöõng ngöôøi noâng phu caøy ruoäng, caùc loaïi coân truøng töø döôùi ñaát chui leân bò cua eách baét nuoát aên, laïi coù con raén boø tôùi baét cua eách aên laïi, roài treân trôøi chim khoảng töôùc bay tôùi moå raén maø aên. Ñaïi Thí hoûi: –Hoï laøm vieäc naøy ñeå chi vaäy? Ñaùp: –Caøy ruoäng ñeå gieo luùa, sau naøy thu hoaïch ñöôïc luùa thoùc aên vaø ñem noäp thueá cho nhaø vua. Ñaïi Thí nghe roài, than thôû maø ra ñi. Laïi ñi tieán veà phía tröôùc, troâng thaáy nhöõng thôï saên giaêng baãy löôùi ñeå baét caàm thuù, thaáy caùc caàm thuù bò sa vaøo trong löôùi, töï giaõy giuïa maø khoâng theå thoaùt ñöôïc, ñau ñôùn keâu la, raát laø sôï haõi. Ñaïi Thí troâng thaáy theá hoûi: –Caùc oâng laøm gì theá naøy? Hoï ñaùp: –Chuùng toâi chæ chuyeân ngheà saên baén, neáu khoâng laøm vieäc naøy thì khoâng coøn con ñöôøng soáng. Ñaïi Thí nghe noùi roài, ñau loøng chua xoùt maø ñi. Laïi tieáp tuïc ñi tôùi gaëp nhöõng ngöôøi tung löôùi ra keùo baét caù raát nhieàu, chaát ñoáng ñaày ñaát, naèm ngoån ngang giaõy giuïa. Ñaïi Thí ngaïc nhieân hoûi: –Caùc oâng laøm gì theá? Hoï ñaùp: –Cha oâng chuùng toâi töø xöa ñeán nay khoâng coù ngheà gì khaùc, chæ döïa vaøo ngheà baét caù baùn ñeå sinh soáng. Ñaïi Thí nghe xong, oâm loøng thöông xoùt maø töï nghó: “Caùc chuùng sinh ñeàu do ngheøo khoå thieáu aên, thieáu maëc maø taïo nghieäp aùc naøy, gieát haïi chuùng sinh, toû yù vui möøng, sau khi laâm chung seõ ñoïa vaøo ba ñöôøng taêm toái, sao maø hoï laøm kyø laï theá?” Nghó nhö theá roài baûo quay xe trôû veà cung, nhôù maõi nhöõng buoåi daïo chôi öu saàu khoâng vui, ñi ñeán gaëp cha xin moät ñieàu nguyeän. Ngöôøi cha noùi: –Naøy Ñaïi Thí, tuøy con muoán gì, cha khoâng laøm nghòch yù ñaâu. Chaøng lieàn noùi: –Tröôùc kia, con ñi ra ngoaøi thaønh daïo chôi troâng thaáy nhöõng ngöôøi daân vì söï aên maëc maø laøm luïng raát cöïc nhoïc, gieát haïi, doái traù, laøm ñuû caùc nghieäp aùc, loøng caûm thaáy raát xoùt xa, con muoán giuùp cho hoï, mong cha ban aân môû kho boá thí, cöùu ngöôøi ngheøo thieáu. Ngöôøi cha baûo: –Cha ñeå daønh cuûa caûi laø ñeå cho con, con muoán vieäc gì thì cöù laøm, cha khoâng traùi yù ñaâu. Ngöôøi con ñöôïc cha daïy, lieàn haï leänh cho taát caû nhaân daân laø: “Ma-ha Xaø-ca-phan (Ñaïi Thí) muoán môû cuoäc boá thí thaät lôùn, ai coù caàn gì thì haõy ñeán laáy.” Leänh ñöôïc truyeàn ñi xong, naøo Sa-moân, Baø-la-moân, ngöôøi ngheøo, keû thieáu nôï, coâ ñôn, beänh taät..., nhöõng ngöôøi ôû ngoaøi thaønh xa xoâi cuõng laàn löôït keùo ñeán, coù nhöõng ngöôøi daân ôû caùch xa töø moät

traêm daëm, hai ba traêm daëm, cho ñeán naêm traêm, moät ngaøn daëm tôùi, laïi cuõng coù ngöôøi töø ba ngaøn ñeán naêm ngaøn daëm tôùi, ngöôøi maïnh khoûe dìu keû yeáu ñuoái, boán phöông vaân taäp ñeàu cho taát caû ñöôïc nhö yù muoán, caàn

aùo cho aùo, caàn löông thöïc cho löông thöïc, vaøng baïc baûy baùu, xe ngöïa, ruoäng vöôøn, suùc vaät... ñeàu ñem boá thí caû. Traûi qua moät thôøi gian, ñoà vaät trong caùc kho ñaõ heát hai phaàn ba. Ngöôøi giöõ kho ñeán thöa vôùi ngöôøi cha: –Ma-ha Xaø-ca-phan töø khi boá thí ñeán nay, ñoà ñaïc trong kho ba phaàn ñaõ cho heát hai, chæ coøn coù moät phaàn, sôï e mai kia vua quan, khaùch khöùa ñeán thì coøn ñaâu maø tieáp ñaõi, xin oâng haõy suy nghó kyõ ñeå sau naøy chôù coù traùch phieàn. Ngöôøi cha nghe baùo theá, töï nghó: "Ta raát yeâu meán ñöùa con naøy, khoâng theå laøm traùi yù noù, thaø ñeå kho laãm troáng khoâng, chöù laøm sao coù theå chaët ñöùt vieäc boá thí nhö vaäy." Laïi traûi qua moät thôøi gian, duøng nhöõng ñoà vaät trong kho coøn laïi moät phaàn, ngöôøi giöõ kho thaáy theá thöa: –Tröôùc ñaõ ñem boá thí ñoà trong kho ba phaàn, chæ coøn duøng hai, nay kho taøng saép troáng khoâng, toâi baùo cho oâng chuû bieát, vaäy neân haõy suy nghó laïi. Baáy giôø vò Baø-la-moân noùi: –Ta naëng tình quyù con cuûa ta chöa töøng laøm nghòch yù, nay oâng coù phöông tieän möôïn nhaân duyeân gì khaùc ñeå giöõ laïi ít cuûa caûi, löông thöïc laøm cho ngöôøi ta ít ñeán xin nöõa. Ngöôøi giöõ kho nghe roài lieàn ñoùng cöûa kho, nhöõng ngöôøi xin ñeàu ñeán nôi ôû cuûa Ñaïi Thí. Ñaïi Thí ñi ñeán baûo ngöôøi giöõ kho phaân phaùt ñoà, nhöng anh ta khoâng coù ôû ñoù, sai ngöôøi ñi tìm, traûi qua moät thôøi gian khoù khaên môùi gaëp ñöôïc. Anh giöõ kho tuy coù ñem cho nhöõng ngöôøi xin khoâng ñöôïc bao nhieâu. Ñaïi Thí thaàm nghó: "Nay ngöôøi giöõ kho leõ naøo daùm khoâng nghe lôøi ta, chaéc ñaây laø yù cuûa cha sai ngöôøi giöõ kho. Song pheùp laøm con khoâng neân laøm khaùnh kieät kho taøng cuûa cha meï, baây giôø trong kho taøng naøy, cuûa caûi khoâng coøn bao nhieâu, vaäy ta phaûi laøm theá naøo ñeå ñöôïc cuûa caûi thoûa maõn yù cuûa ta tieâu duøng vaø ban giuùp cho quaàn sinh". Khi ñoù, Ñaïi Thí lieàn hoûi moïi ngöôøi: –Nay ôû theá gian naøy laøm söï nghieäp gì coù theå ñöôïc nhieàu cuûa caûi duøng hoaøi khoâng heát. Coù ngöôøi noùi: –Neân troàng nhieàu nguõ coác, taïo vöôøn thì coù theå ñöôïc nhieàu tieàn taøi. Hoaëc coù ngöôøi noùi: –Neân nuoâi nhieàu gia suùc, ñeán luùc buoân baùn ñöôïc nhieàu tieàn taøi. Hoaëc coù ngöôøi noùi: –Neáu sôï tai naïn nguy hieåm ñi xa buoân baùn thì ñöôïc nhieàu cuûa caûi. Hoaëc coù ngöôøi noùi: –Chæ coù ñi bieån tìm kieám chaâu baùu môùi ñöôïc nhieàu cuûa caûi. Ñaïi Thí nghe heát nhöõng yù kieán naøy, töï noùi: "Caøy caáy, troàng tæa, nuoâi suùc vaät hay ñi xa mua baùn khoâng ñöôïc lôïi loäc cho maáy; chæ coù vaøo bieån tìm chaâu baùu, keá naøy ta chòu theo, ta quyeát ñònh ñi laøm vieäc naøy." Nghó theá roài, chaøng ñeán thöa vôùi cha meï: –Nay con muoán ra bieån ñi tìm chaâu baùu ñem veà ñeå boá thí cho daân chuùng ngheøo thieáu. Xin cha meï vui loøng cho con ñöôïc toaïi yù. Cha meï nghe noùi, kinh ngaïc hoûi: –Ngöôøi theá gian ñi bieån phaàn nhieàu laø nhöõng ngöôøi ngheøo khoå khoâng ngheà sinh soáng, coù theå chòu boû thaân maïng, khoâng löu luyeán gì. Con coù laøm vieäc gì maø laïi muoán ñi bieån? Neáu muoán boá thí thì trong kho taøng nhaø ta coù bao nhieâu, con haõy ñem heát ñi, chôù

ñöøng vaøo bieån. Laïi nöõa ñi bieån, caùc thöù naïn raát nhieàu, soùng to gioù lôùn, naøo caù Ma-kieät, roàng döõ, La-saùt, naøo laø nuùi non, nöôùc soùng, khoù maø vöôït qua. Con coù vieäc gì gaáp maø ñem thaân vaøo choã tai naïn naøy laøm chi.

Chuùng ta neân giöõ maïng soáng, cha khoâng cho pheùp con ñi, ñöøng coù phaân vaân. Ñaïi Thí nghe xong caûm thaáy khoâng ñöôïc nhö yù nguyeän raát laø ñau buoàn, töï nghó: “Nay ta nguyeän muoán laøm vieäc lôùn, giaû nhö tham tieác thaân maïng thì laøm sao coù theå thaønh töïu vieäc gì?” Nghó xong phuïc mình xuoáng tröôùc cha meï maø noùi: –Neáu cha meï ngaên giöõ chí nguyeän cuûa con thì con xin naèm ôû ñaây maõi khoâng ñöùng daäy nöõa. Cha meï nghe xong vieäc naøy, trong loøng noùng nhö löûa ñoát, cuøng moïi ngöôøi ñeán tröôùc khuyeân can: –Ñöôøng bieån xa xoâi gaëp nhieàu hieåm trôû, ngöôøi ñi thì nhieàu, ngöôøi trôû veà raát ít, cha nhôù khi caàu sinh con phaûi caàu ñaûo caùc trôøi chí thaønh khaån thieát, traûi qua möôøi hai naêm, khoù khaên laém môùi sinh ñöôïc con khoân lôùn. Baây giôø con muoán boû cha meï maø ñi, haõy boû yù muoán naøy ñöùng daäy aên uoáng bình thöôøng ñi! –Cöù nhö vaäy töø moät ngaøy, hai ngaøy ñeán saùu ngaøy, khuyeân can maõi nhöng caäu vaãn giöõ chí nhö ban ñaàu. Cha meï lo sôï quaù cuøng nhau baøn baïc: “Ñöùa con mình tröôùc sau gì cuõng muoán ñi bieån, chöa töøng thoaùi taâm, thoâi haõy ñeå cho noù ñi bieån coøn mong coù ngaøy trôû veà, chöù nay caûn trôû noù neáu quaù baûy ngaøy chaéc laø gaëp hoïa, bieát phaûi laøm sao”. Baøn luaän xong, hoï ñi ñeán beân con naém tay maø noùi vôùi con: –Cha meï chìu theo yù con, haõy ñöùng daäy ñi aên côm. AÊn xong, Ñaïi Thí ñi ra ngoaøi tuyeân boá vôùi moïi ngöôøi: –Nay toâi muoán ñi ra bieån tìm chaâu baùu, ai muoán ñi theo thì cuøng ñi, toâi seõ cung caáp ñaày ñuû duïng cuï. Khi ñoù, trong nöôùc coù naêm traêm ngöôøi nghe tuyeân boá chòu ñi theo, lieàn soaïn caùc thöù caàn duøng ñònh ngaøy xuaát haønh. Ñeán ngaøy leân ñöôøng töø bieät vua, quaàn thaàn, cha meï vaø caùc vöông töû, daân chuùng coù hôn ngaøn vaïn ngöôøi ñöa tieãn, hoï taëng tieàn baïc vaø caùc thöù caàn duøng, khoùc loùc töø bieät. Ñi ñöôïc vaøi ngaøy thì ngöøng nghæ nôi caùnh ñoàng roäng, gaëp moät boïn cöôùp ñeán troäm laáy. Ñaïi Thí thöông xoùt ñem tieàn cuûa, löông thöïc ra cho vaø baét ñaàu ñi nöõa. Ñeán moät toøa thaønh teân Phoùng baùt, trong thaønh coù moät vò Baø-la-moân teân Ca-tyø-leâ. Khi ñoù Ñaïi Thí ñi ñeán choã oâng ta muoán vay ba ngaøn löôïng vaøng. Vò Baø-la-moân naøy coù moät ñöùa con gaùi, xinh ñeïp, mình saéc vaøng tía, ñaàu toùc xanh möôït, töôùng maïo ñoan chaùnh tuyeät ñeïp khoâng ai saùnh baèng. Taùm vaïn boán ngaøn caùc tieåu vöông quoác ñeán caàu hoân maø coâ chöa chòu. Khi ñoù Ñaïi Thí ñi ñeán coång hoûi muoán gaëp Ca-tyø-leâ. Coâ gaùi ôû trong nhaø nghe tieáng noùi beân ngoaøi vui möøng kinh ngaïc thöa vôùi cha meï: –Ngöôøi ôû beân ngoaøi keâu cöûa ñaáy laø choàng con. Luùc ñoù oâng Ca-tyø-leâ ñi ra, gaëp nhau, thaáy töôùng maïo cuûa Ñaïi Thí, bieát laø phi phaøm, nghe Ñaïi Thí caàn vaøng, vui loøng chòu cho. Roài oâng tay traùi caàm traùp vaøng, tay phaûi naém tay con gaùi, noùi vôùi Ñaïi Thí: –Nay con gaùi cuûa ta ñaây dung maïo xinh ñeïp khaùc thöôøng, nhieàu vöông töû ñeán caàu hoân nhöng ta khoâng gaû, nay troâng thaáy caäu, töôùng maïo ñoan chaùnh, xin nhaän lôøi ñöùa con gaùi naøy ñi theo haàu haï. Ñaïi Thí noùi: –Hieän nay, toâi saép ñi bieån phaûi qua nhieàu nguy hieåm, khoâng bieát coù an toaøn hay khoâng, baây giôø nhaän con gaùi oâng, vieäc naøy khoâng theå ñöôïc.

OÂng Ca-tyø-leâ noùi: –Neáu nhö ñöôïc toát laønh trôû veà, xin caäu haõy nhaän chòu lôøi toâi. Khi ñoù, Ñaïi Thí lieàn nhaän lôøi. Baáy giôø oâng Ca-tyø-leâ vui möøng beøn cho Ñaïi Thí ba ngaøn löôïng vaøng vaø ñoà caàn duøng. Ñaïi Thí caûm ôn roài töø bieät leân ñöôøng. Caäu baûo nhöõng ngöôøi cuøng ñi ñaët mua thuyeàn toát, daøy baûy lôùp vaùn ñeå chòu ñöïng noãi vôùi soùng gioù. Ñaåy thuyeàn xuoáng bieån, duøng baûy sôïi daây coät ôû maïn thuyeàn roài chaøng laéc linh noùi vôùi caùc baïn thöông buoân: –Caùc baïn haõy laéng nghe! Ñi bieån coù nhieàu naïn nguy hieåm, naøo laø gioù ñoäc, La-saùt, soùng to, nöôùc xoaùy, roàng döõ, aùc khí, caù Ma-kieät... raát nhieàu tai naïn. Caùc baïn vaøo bieån! Luùc naøy ai muoán trôû veà thì ôû laïi ñaây, keûo thuyeàn nhoå neo taùch beán coù hoái haän cuõng khoâng kòp. Neáu ai coù theå vöõng loøng beàn chí, khoâng tieác thaân maïng, xa cha meï, anh em, vôï con. Neáu gaëp ñöôïc an oån trôû veà thì cuûa baûy baùu mang veà, baûy ñôøi con chaùu aên cuõng khoâng heát. Noùi roài beøn caét ñöùt moät daây, cöù moãi ngaøy nhö theá, baûy ngaøy noùi xong caét ñöùt baûy sôïi daây neo, tröông buoàm thuaän gioù, thuyeàn chaïy nhö teân bay cuøng caùc thöông buoân ñeán nôi coù cuûa baùu. Ñaïi Thí laø ngöôøi nghe nhieàu hoïc roäng, bieát caùc thöù cuûa baùu thöù naëng, thöù nheï, haïng quyù, haïng thöôøng, maøu saéc toát xaáu, chæ baûo cho moïi ngöôøi thöông buoân: “Nhö theá naøy laø saéc baùu, khoâng naëng, giaù raát quyù coù theå laáy; nhö theá naøy laø thöù cuûa baùu bình thöôøng raát naëng maø giaù laïi reû, chôù neân laáy.” Laïi giao öôùc laáy cuûa baùu nhieàu ít vöøa phaûi, ñöøng tham quaù nhieàu sôï naëng thuyeàn bò ñaém, coøn laáy ít thì nheï thuyeàn nhöng laïi toán coâng mình ñi cöïc nhoïc. Daën doø, nhaéc nhôû anh em xong, ai cuõng sieâng naêng kieám laáy, chaát ñaày treân thuyeàn, moïi thöù chaâu baùu ñeïp ñeõ vaø chuaån bò trôû veà. Luùc ñoù Ñaïi Thí khoâng muoán leân thuyeàn, moïi ngöôøi tuï taäp laïi hoûi yù Ñaïi Thí vì sao. Ñaïi Thí ñaùp: –Toâi muoán ñeán ñieän cuûa Long vöông ñeå xin ngoïc Nhö yù. Duø boû thaân maïng, xin khoâng ñöôïc, toâi quyeát khoâng trôû veà. Nhöõng laùi buoân nghe theá ñau buoàn, cuøng nhau noùi: –Chuùng toâi nhôø caäu maø maïo hieåm ñeán ñaây, mong ñöôïc hoaøn toaøn trôû veà nhaø, nay vì sao caäu laïi boû chuùng toâi? Ñaïi Thí noùi: –Toâi seõ vì caùc anh caàu nguyeän khieán cho caùc anh ñöôïc an oån trôû veà nhaø. Caùc thöông buoân nghe roài, loøng lo sôï khoâng yeân. Ñaïi Thí tay caàm lö höông, höôùng veà boán phöông, roài töï laäp theä: “Toâi khoâng quaûn meät nhoïc vaøo bieån tìm chaâu baùu ñeå cöùu giuùp söï ngheøo ñoùi cuûa quaàn sinh, nguyeän ñem coâng ñöùc naøy caàu thaønh Phaät, nhö toâi chí thaønh xin nguyeän naøy ñöôïc thaønh töïu, khieán cho nhöõng ngöôøi thöông buoân vaø thuyeàn chaâu baùu khoâng gaëp naïn döõ, an toaøn veà nöôùc”. Nguyeän xong, caùc thöông buoân ñeàu naém tay chaân Ñaïi Thí khoùc loùc töø bieät veà nöôùc, nhoå neo tröông buoàm trôû veà Dieâm-phuø-ñeà ñeàu ñöôïc an oån. Baáy giôø Ñaïi Thí sau khi töø bieät moïi ngöôøi ñi xuoáng nöôùc ñeán maéc caù chaân, traûi qua baûy ngaøy ñi nöôùc saâu ñeán moâng, ñi baûy ngaøy nöõa thì nöôùc ñeán ngang löng, baûy ngaøy nöõa thì nöôùc ngang ñeán coå, baûy ngaøy nöõa thì troâi noåi hoaøi ñeán moät quaû nuùi, hai tay choáng caây ñeå leo leân nuùi, ñi baûy ngaøy thì ñeán ñænh nuùi, ôû treân ñænh ngoïn nuùi ñoù baèng thaúng, ñi baûy ngaøy roài laïi xuoáng nuùi, baûy

ngaøy ñeán chaân nuùi tôùi moät ven nöôùc, döôùi nöôùc coù hoa sen saéc vaøng, coù caùc con raén cöïc ñoäc quaán quanh coïng sen. Ñaïi Thí thaáy theá lieàn ngoài ngay thaúng nhieáp nieäm taïi taâm, nhaäp phaùp Töø bi tam-muoäi, nghó tôùi nhöõng con raén ñoäc naøy voán khi sinh ra ñeàu do loøng tham saân si taät ñoá, cho neân sinh trong ñaây, thoï thaân hình ñoäc aùc xaáu xa. Ñem loøng Töø thöông xoùt, neân khieán nhöõng con raén ñoäc aáy ñeàu heát

noïc ñoäc. Ñaïi Thí ñöùng daäy böôùc treân nhöõng boâng hoa maø ñi, traûi qua baûy ngaøy môùi thoaùt qua khoûi raén ñoäc naøy, ñi tieán tôùi phía tröôùc thaáy caùc La-saùt, chuùng ngöûi thaáy hôi ngöôøi ñeàu tìm ñeán. Ñaïi Thí thaáy roài nhieáp taâm Töø bi quaùn thì nhöõng La-saùt töï phaùt taâm cung kính, ñeán gaàn hoûi: –OÂng töø ñaâu ñeán? Ñaïi Thí noùi: –Toâi muoán tìm chaâu Nhö yù. La-saùt vui möøng töï nghó: “Ngöôøi phuùc ñöùc naøy ñi ñeán Long cung, nhöng ñöôøng haõy coøn xa, laøm sao khieán vöôït qua söï khoå nhoïc noåi? Ta neân giuùp vöôït qua caùc nguy hieåm”, lieàn duøng thaàn löïc ñöa qua boán traêm do-tuaàn roài ñeå treân maët ñaát. Luùc ñoù Ñaïi Thí ñi thaúng tôùi tröôùc thaáy moät caùi thaønh baïc, saùng saïch traéng tinh, bieát laø Long cung, vui möøng ñi tôùi thaáy ngoaøi thaønh coù baûy lôùp haøo, trong toaøn laø raén ñoäc troâng raát gheâ sôï. Ñaïi Thí töï nghó: “Nhöõng con raén naøy ñeàu do ñôøi tröôùc taâm noä raát nhieàu, neân phaûi thoï thaân hình xaáu aùc nhö vaày.” Loøng Töø bi thöông xoùt coi noù nhö con nhoû, taâm töø quaùn xong thì caùc con raén ñoäc ñeàu maát heát, chaøng lieàn böôùc ñi thaúng ñeán Long cung, thaáy coù hai con roàng, thaân quaán quanh thaønh, giao ñaàu ngay caùnh cöûa. Thaáy Ñaïi Thí, chuùng ngoùc ñaàu nhìn kinh ngaïc. Khi ñoù Ñaïi Thí nhaäp Töø bi quaùn, roàng ñoäc cuùi ñaàu khoâng daùm nhìn nöõa. Ñaïi Thí böôùc leân ñi vaøo. Trong thaønh Long vöông ngoài treân toøa baûy baùu troâng thaáy Ñaïi Thí kinh ngaïc thaàm nghó: “Ngoaøi thaønh ta coù baûy lôùp haøo, trong haøo ñeàu coù raén ñoäc, roàng döõ, Daï-xoa, theá maø ngöôøi naøy vaøo ñöôïc ñeán ñaây”. Long vöông lieàn ñeán tieáp ñoùn hoûi han cung kính, laøm leã, môøi ngoài treân giöôøng baûy baùu, ñem caùc moùn aên ngon ra theát ñaõi. AÊn xong, Long vöông hoûi yù cuûa Ñaïi Thí ñeán ñaây laøm gì. Ñaïi Thí ñaùp: –Ngöôøi ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà ngheøo khoå, toâi ñeán ñaây kieám cuûa baùu veà ñeå boá thí cho hoï. Cuoäc soáng cuûa hoï vì saùt haïi, doái traù... taïo ñuû thöù nghieäp aùc, sau khi maïng chung ñoïa vaøo ba ñöôøng aùc, toâi thaáy thöông xoùt muoán cöùu giuùp hoï neân vöôït ñöôøng xa hieåm trôû ñeán ñaây yeát kieán ñaïi vöông xin vieân ngoïc Nhö yù duøng ñeå cöùu teá, coâng ñöùc laøm ñöôïc vieäc naøy xin theä caàu thaønh Phaät. Neáu khoâng nghòch yù xin haõy ban cho. Long vöông noùi: –Ngoïc Nhö yù laø cuûa baùu khoù ñöôïc, ngaøi vöôït qua bao nguy hieåm ñeán ñaây, neáu vui loøng xin haõy ôû laïi ñaây moät thaùng, nhaän chuùt cuùng döôøng vaø nhaân ñoù thuyeát phaùp cho toâi, toâi seõ bieáu ngoïc Nhö yù. Ñaïi Thí nhaän lôøi, Long vöông haøng ngaøy theát ñaõi traêm vò cuûa bieån, ca muùa ñeå phuïc vuï cho Ñaïi Thí. Ñaïi Thí giaûng phaùp Töù nieäm xöù tueä cho vua nghe. Traûi qua moät thaùng thì töø bieät trôû veà. Long vöông vui möøng môû chaâu Nhö yù treân buùi toùc ñem daâng cho Ñaïi Thí, maø noùi: –Ñaïi só coù loøng Töø roäng lôùn cöùu giuùp naïn khoå vaø coù yù chí maõnh lieät chaéc chaén thaønh

Phaät. Toâi nguyeän laøm moät ñeä töû trí tueä. Ñaïi Thí nhaän lôøi, noùi: –Ngoïc naøy cuûa ngaøi coù naêng löïc nhö theá naøo? Long vöông ñaùp: –Ngoïc naøy coù theå laøm möa hai ngaøn do-tuaàn bieán thaønh moïi thöù caàn duøng. Ñaïi Thí töï nghó: “Haït chaâu naøy tuy bieán nhanh, nhöng chöa coù theå laøm cho ta giuùp roäng lôùn hôn nöõa”. Baáy giôø caùc roàng lôùn nhoû tieãn ñöa Ñaïi Thí ñeán coång thaønh roài töø taï ra veà.

Ñaïi Thí ñi thaúng tôùi tröôùc, töø xa thaáy moät caùi thaønh, toaøn laø löu ly xanh, maøu saéc noù trong saïch, ñi ñeán môùi thaáy beân ngoaøi thaønh cuõng coù baûy lôùp haøo, trong haøo cuõng ñaày caùc raén ñoäc. Ñaïi Thí troâng thaáy, thaàm nghó: “Caùc raén ñoäc naøy do loøng saân haän taät ñoá môùi sinh trong ñaây, chòu thaân hình xaáu aùc”. Chaøng beøn ngoài ngay thaúng nhaäp Töø bi quaùn taêng theâm loøng thöông xoùt, loøng Töø bi lan toûa, caùc raén khoâng coøn ñoäc haïi nöõa, giaãm böôùc leân ñaàu cuûa chuùng maø ñi vaøo thaønh, cuõng thaáy hai con roàng duøng thaân quaán quanh thaønh, hai ñaàu giao nhau tröôùc coång. Chuùng troâng thaáy Ñaïi Thí ngoùc ñaàu tröøng nhìn. Ñaïi Thí luùc ñoù ñem loøng Töø bi nhìn chuùng, loøng töø lan toûa khieán tröø ñi ñoäc haïi cuûa noù. Roàng guïc ñaàu, Ñaïi Thí tieán böôùc vaøo trong thaønh. Khi ñoù trong thaønh coù moät Long vöông ngoài treân ñieän baûy baùu, troâng thaáy Ñaïi Thí kinh ngaïc thaàm nghó: “Ngoaøi thaønh coù baûy lôùp haøo raén ñoäc, caùc roàng, Daï-xoa, khoù coù theå vöôït qua, ngöôøi naøy laøm theá naøo maø coù theå ñeán ñaây?” Long vöông lieàn böôùc xuoáng ñoùn tieáp chaøo hoûi cung kính laøm leã môøi leân treân ñieän ngoài toøa baûy baùu, baøy caùc moùn aên ngon laï, aên xong roài, Long vöông hoûi nguyeân do vì sao ñeán ñaây. Ñaïi Thí nhaân ñoù traû lôøi yù cuûa mình ñeán chæ muoán caàu ngoïc Nhö yù. Long vöông noùi: –Ngoïc Nhö yù raát laø khoù ñöôïc, vaû laïi ngöôøi muoán ñöôïc noù, thì phaûi nhaän lôøi ta môøi ôû laïi ñaây hai thaùng vaø thuyeát giaûng veà haïnh Boà-taùt. Long vöông baøy ra caùc thöùc aên uoáng vaø ca muùa haùt ñeå cuùng döôøng Ñaïi Thí. Ñaïi Thí duøng bieän taøi phaân bieät noùi Töù thaàn tuùc. Traûi qua hai thaùng môùi xong roài töø taï ra veà. Long vöông lieàn môû haït chaâu treân buùi toùc daâng cho vaø laäp theä: –Ñaïi só coù loøng Töø bi cöùu giuùp quaàn sinh, taâm roäng lôùn aáy chaéc chaén thaønh Phaät, ta nguyeän laøm ñeä töû hoïc phaùp thaàn tuùc. Ñaïi Thí nhaän lôøi noùi: –Nhö lôøi ngaøi ñaõ nguyeän, seõ ñöôïc thaønh töïu, coøn vieân ngoïc ngaøi cho ñaây, naêng löïc nhö theá naøo? Long vöông ñaùp: –Chaâu Nhö yù naøy coù theå möa xuoáng boán ngaøn do-tuaàn, bieán ra taát caû caùc thöù caàn duøng, ngaøi nghó gì thì noù bieán thaønh nhö theá. Ñaïi Thí töï nghó: “Tuy haït chaâu naøy coù pheùp hay laï nhöng chöa ñöôïc nhö yù cuûa ta”. Baáy giôø Long vöông, roàng lôùn nhoû ñeàu tieãn ñöa Ñaïi Thí ra ñeán coång thaønh, thöông meán, quyeán luyeán roài töø bieät ra ñi. Ñaïi Thí laïi ñi veà phía tröôùc, troâng thaáy caùi thaønh baèng vaøng, maøu saéc choùi loïi raát ñeïp. Ñaïi Thí ñi ñeán thaáy ôû ngoaøi haønh cuõng coù baûy lôùp haøo, trong haøo cuõng coù nhöõng con raén ñoäc. Ñaïi Thí töï nghó nhöõng con raén ñoäc naøy cuõng do ñôøi tröôùc coù thoùi saân taät ñoá neân nay mang thaân hình xaáu aùc naøy, roài ngoài thaúng khôûi loøng Ñaïi bi taêng theâm loøng thöông meán, caùc raén ñoäc ñeàu khoâng coøn, roài giaãm böôùc qua

tôùi tröôùc coảng thaønh, cuõng troâng thaáy hai con roàng duøng thaân quaán thaønh giao ñaàu tröôùc coảng. Troâng thaáy Ñaïi Thí, chuùng ngaảng ñaàu nhìn tröøng. Ñaïi Thí y nhö phaùp nhaäp ñònh quaùn Töø bi, roàng beøn cuùi ñaàu. Ñaïi Thí böôùc qua roài vaøo trong thaønh. Trong thaønh ñoù cuõng coù Long vöông ngoài treân baûo ñieän, töø xa troâng thaáy Ñaïi Thí, ngaïc nhieân töï nghó: "Beân ngoaøi thaønh cuûa ta ñaây coù baûy lôùp haøo, trong ñoù ñaày daãy raén ñoäc, ngoaøi ra coøn coù roàng, Daï-xoa, khoâng ai coù theå ñi qua. Nay ngöôøi naøy laø ai maø coù theå ñeán ñöôïc nôi ñaây?" Taâm raát ngaïc nhieân laï luøng, Long vöông lieàn böôùc xuoáng ngheânh tieáp hoûi han, cung kính laøm leã vaø môøi leân baûo ñieän môøi ngoài toøa baûy baùu. Ngoài xong, Long vöông baûo ñem caùc moùn thôm ngon theát ñaõi, aên xong roài hoûi nguyeân do vì sao ñeán ñaây? Ñaïi Thí ñaùp:

–Ngöôøi ôû Dieâm-phuø-ñeà, phöôùc ñöùc mong manh, voâ cuøng ngheøo khoå, laøm luïng lao löïc, gieát haïi, doái traù ñeå kieám söï aên maëc, ñuû möôøi nghieäp chaúng laønh, sau khi maïng chung laïi ñoïa trong ba ñöôøng khoå. Toâi vì loøng thöông xoùt, muoán cöùu giuùp hoï, môùi vaøo bieån tìm Long vöông, nghe noùi ngaøi coù chaâu Nhö yù neân khoâng quaûn ñöôøng xa nguy hieåm, mong ñöôïc ñeán ñaây. Long vöông noùi: –Ngoïc baùu Nhö yù laø vaät khoù coù ñöôïc. Ñaïi só ñeán ñaây mong ñöôïc chaâu aáy. Neáu ngaøi muoán ñöôïc ngoïc aáy, haõy ôû laïi ñaây boán thaùng, thoï söï cuùng döôøng nhoû moïn cuûa toâi vaø giaûng giaûi ñaïo phaùp cho toâi nghe. Ñaïi Thí nhaän lôøi. Long vöông vui möøng, ngaøy ngaøy baøy caùc moùn myõ vò ñích thaân daâng caùc moùn ngon ngoït, laïi baûo troåi caùc thöù aâm nhaïc, muùa haùt giuùp vui. Ñaïi Thí duøng bieän taøi phaân bieät danh töï, ngoïn nguoàn caùc phaùp, roäng tuyeân giaùo nghóa. Long vöông moät loøng laéng nghe laõnh thoï, sôùm chieàu thaêm hoûi, khoâng ñeå maát giôø giaác. Long vöông saép ñaët giôø cho caùc roàng, Daï-xoa tôùi lui haàu haï chu ñaùo trong boán thaùng, nghieâm chænh raát hôïp pheùp taéc. Boán thaùng ñaõ maõn, Ñaïi Thí töø bieät ra veà. Baáy giôø Long vöông lieàn côûi chaâu Nhö yù trong buùi toùc daâng cho Ñaïi Thí vaø laäp theä: –Ñaïi só theä nguyeän roäng lôùn, loøng töï cöùu teá bao la, thöông xoùt caùc quaàn sinh, khoâng maøng khoù nhoïc, chaéc chaén seõ thaønh Phaät. Toâi nguyeän laøm moät ñeä töû toảng trì. Ñaïi Thí nhaän lôøi, laïi hoûi: –Haït chaâu ngaøi cho naêng löïc noù nhö theá naøo? Long vöông noùi: –Haït chaâu naøy coù theå möa xuoáng roäng taùm ngaøn do-tuaàn bieán ra baûy baùu caàn duøng. Ñaïi Thí vui möøng, töï nghó: "Ñaát chaâu Dieâm-phuø-ñeà, baûy ngaøn do-tuaàn, coâng naêng ngoïc naøy ñaït ñöôïc nguyeän voïng cuûa ta." Tröôùc sau ñaõ ñöôïc ba haït chaâu, buoäc ôû cheùo aùo, Ñaïi Thí lieàn ñi ra ngoaøi thaønh. Caùc roàng lôùn nhoû tieãn ñeán ngoaøi thaønh, ñeàu quyeán luyeán thöông meán, cuøng töø bieät ra veà. Ñaïi Thí ñem haït chaâu ra caàu nguyeän. Neáu thaät söï laø chaâu Nhö yù, haõy khieán thaân ta coù theå bay leân hö khoâng. Caàu nguyeän xong, thaân chaøng nhaác boảng leân hö khoâng vaø coù theå bay qua bieån, nghæ ngôi treân baõi caùt. Luùc ñoù trong bieån caùc roàng cuøng nhau baøn luaän: –Trong bieån chuùng ta chæ coù ba haït chaâu, coâng naêng noù raát lôùn, khoù coù gì saùnh baèng, ngöôøi naøy nay laáy noù ñem ñi, ñaùng tieác chaâu baùu naøy, chuùng ta neân ñi laáy laïi. Baøn baïc xong, hoï bí maät môû laáy

haït chaâu laïi. Ñaïi Thí nguû tænh daäy khoâng thaáy chaâu baùu, beøn suy nghó: “ÔÛ ñaây khoâng coù ngöôøi, aét laø roàng bieån laáy chaâu baùu cuûa ta ñem ñi, ta vì chaâu naøy phaûi vöôït qua bao gian lao nguy hieåm, mong ngaøy ñem veà nöôùc ñeå cöùu chuùng sinh cho maõn nguyeän, duø coù laáy chaâu baùu cuûa ta, roát cuøng ta seõ khoâng tha, ta seõ duøng heát söùc taùt caïn bieån naøy, ta theà boû maïng ôû ñaây, neáu khoâng laáy laïi ñöôïc ngoïc Ma-ni, quyeát ñònh khoâng veà.” Suy nghó theá roài, chaøng ñi ñeán bôø bieån, nhaët ñöôïc moät caùi mu ruøa, duøng hai tay taùt bieån. Thaàn bieån bieát yù hieän ra hoûi: –Nöôùc bieån saâu roäng ba traêm ba möôi saùu vaïn daëm cho duø taát caû nhaân daân cuøng nhau heát söùc ñeå taùt cuõng khoâng theå caïn noåi, huoáng laø moät mình oâng taùt laøm sao ñöôïc? Ñaïi Thí noùi: –Neáu ngöôøi ta chí taâm, muoán laøm vieäc gì thì vieäc aáy cuõng khoâng ngaïi. Ta ñöôïc chaâu baùu naøy ñeå laøm lôïi ích cho taát caû quaàn sinh, ñem coâng ñöùc naøy caàu thaønh Phaät, taâm ta khoâng giaûi ñaõi, laøm sao khoâng theå ñöôïc?

Luùc ñoù trôøi Thuû-ñaø-hoäi, töø xa troâng thaáy Ñaïi Thí moät thaân moät yù sieâng naêng cöïc nhoïc ñeå ñem laïi an laïc cho taát caû chuùng sinh, thaàm nghó: “Chuùng ta laøm sao khoâng ñeán trôï giuùp vaø keâu goïi baïn beø ñeán giuùp caäu ta.” Ñaïi Thí muùc nöôùc ñoå thì taát caû caùc trôøi duøng y trôøi ñöïng chöùa nöôùc, roài ñem ñoå ñi nôi khaùc. Moät laàn taùt bieån nhö vaäy nöôùc giaûm ñi boán möôi daëm, hai laàn taùt giaûm ñi taùm möôi daëm, ba laàn taùt giaûm ñi moät traêm hai möôi daëm. Nhöõng con roàng aên caép chaâu Nhö yù hoaûng sôï ñeán choã Ñaïi Thí, noùi: –Xin haõy ngöøng tay, ñöøng taùt bieån nöõa. Ñaïi Thí ngöøng nghæ, roàng ñeán hoûi: –OÂng caàn chaâu baùu naøy duøng ñeå laøm nhöõng vieäc gì? Ñaïi Thí noùi: –Duøng ñeå cöùu giuùp taát caû chuùng sinh. Roàng laïi hoûi: –Theo oâng noùi, ôû trong bieån chuùng toâi, chuùng sinh raát nhieàu, vì sao khoâng cho, maø laïi muoán ñem ñi. Ñaïi Thí noùi: –Nhöõng loaøi trong bieån cuõng laø chuùng sinh, nhöng khoâng bò ñau khoå döõ doäi nhö nhaân daân ôû Dieâm-phuø-ñeà, ôû treân ñaáy vì tieàn taøi maø hoï saùt haïi, doái traù taïo möôøi nghieäp aùc, sau khi cheát phaûi ñoïa vaøo ba ñöôøng. Ta vì loaøi ngöôøi muoán cho hoï hieåu giaùo phaùp neân ñeán ñaây xin chaâu Nhö yù, tröôùc giuùp hoï ñöôïc aên maëc ñaày ñuû, sau daïy hoï tu Thaäp thieän. Roàng nghe xong, ñem traû ba vieân ngoïc Nhö yù. Baáy giôø Thaàn bieån thaáy Ñaïi Thí tinh taán duõng maõnh laøm coâng vieäc nhö theá, lieàn theä raèng: –Hoâm nay ngaøi tinh taán nhö theá, aét seõ thaønh Phaät, toâi nguyeän laøm moät ñeä töû tinh taán. Ñaïi Thí ñöôïc chaâu roài tieáp tuïc bay ñi, hoûi thaêm caùc baïn thöông buoân, lieàn haï xuoáng, ñoàng baïn troâng thaáy kinh ngaïc voâ cuøng, ñeàu khen: –Thaät raát kyø laï, raát ñaëc bieät. Roài hoï cuøng nhau ñi veà thaønh Phoùng baùt. Vò Baø-la-moân Ca-tyø-leâ nghe tin Ñaïi Thí ñi bieån toát laønh trôû veà, voâ cuøng möøng rôõ, ra ngheânh ñoùn hoûi han vaø môøi caùc baïn thöông buoân ôû laïi, môû tieäc theát ñaõi, doïn ra caùc moùn aên ngon laï quyù hieám, aên xong baøn noùi chuyeän veà cuoäc haønh trình ñaõ qua. Luùc ñoù Ñaïi Thí caàm chaâu Nhö yù chæ vaøo trong nhaø cuûa vò Baø-la-moân (Ca-tyø-leâ) thì caùc kho taøng ñaày aép cuûa baùu, moïi ngöôøi troâng thaáy khen ngôïi vieäc chöa töøng coù. Khi ñoù oâng Ca-tyø-leâ trang ñieåm cho con gaùi ñeïp ñeõ ñem caùc chaâu baùu trang söùc nôi

thaân, tröôùc röûa tay, sau ñoù daãn con gaùi giao cho Ñaïi Thí. Ñaïi Thí nhaän coâ gaùi, oâng Ca-tyø-leâ vui möøng baûo naêm traêm kyø nöõ coù ñuû taøi naêng vaø naêm traêm baïch töôïng chôû nhieàu chaâu baùu raát laø kyø laï ñeå tieãn ñöa con gaùi. Ñaïi Thí baûo caùc baïn côõi voi leân ñöôøng, trong thaønh ngöôøi lôùn keû nhoû ñeán ñöa tieãn, troåi caùc aâm nhaïc, trôû veà nöôùc nhaø. Töø khi Ñaïi Thí töø bieät ra ñi, cha meï ñau buoàn thöông nhôù khoùc than muø caû ñoâi maét. Nghe tin con trôû veà nöôùc, Ñaïi Thí ñeán leã baùi thaêm hoûi, cha meï nghe tieáng, laáy tay xoa ñaàu vuoát maët con môùi bieát chaéc chaén con ñaõ trôû veà, vui buoàn laãn loän, than traùch con: –Con thaät voâ taâm, boû cha meï ñi bieån ñeå cha meï thöông nhôù, con vaøo bieån trôû veà mang ñöôïc nhöõng vaät gì? Ñaïi Thí laáy ngoïc Nhö yù ra ñöa cho cha meï, oâng baø caàm vieân ngoïc maø noùi: –Nay trong kho nhaø ta, ñaù quyù nhö ngoïc naøy cuõng khoâng ít, vì sao phaûi cöïc khoå

môùi tìm ñöôïc thöù naøy. Ñaïi Thí caàm ngoïc baùu chæ vaøo maét cha meï, töï nhieân caëp maét hai ngöôøi trong saùng hôn xöa. Nhö gioù xua maây, oâng baø ñöôïc troâng thaáy trôû laïi, loøng raát vui möøng, caûm nieäm oai thaàn cuûa ngoïc baùu, khen ngôïi raát laø kyø laï: –Con tuy cöïc khoå nhöng cuõng khoâng uoång coâng. Ñaïi Thí beøn caàm haït chaâu caàu nguyeän: –Neáu laø vieân ngoïc Nhö yù, thì haõy khieán cho choã ngoài cuûa cha meï toâi bieán thaønh giöôøng toøa chaâu baùu quyù laï, phía treân coù taùn lôùn baûy baùu trang nghieâm. Noùi xong thì ñöôïc nhö yù ngay, taát caû ñeàu vui möøng. Ñaïi Thí laïi caàm chaâu baùu caàu nguyeän: –Xin nguyeän khieán cho cha meï, vua quan, daân chuùng caùc kho taøng ñeàu ñöôïc ñaày aép. Chaøng lieàn laáy chaâu aáy ñöa khaép boán höôùng, thì nhaø naøo cuõng ñeàu ñöôïc ñaày ñuû vaøng baïc chaâu baùu, khoâng ai chaúng kinh ngaïc. Ñaïi Thí sai ngöôøi côõi voi ñi taùm ngaøn daëm, thoâng baùo cho taát caû nhaân daân ôû Dieâm-phuø-ñeà bieát raèng: “Ñaïi Thí ñi bieån trôû veà toát laønh, ñöôïc haït chaâu Nhö yù, haït chaâu aáy coâng naêng raát kyø dieäu, sau baûy ngaøy nöõa seõ khieán cho haït chaâu aáy möa xuoáng taát caû chaâu baùu, thöùc aên tuøy theo yù muoán moïi ngöôøi. Ai muoán laáy ñöôïc thì phaûi giöõ trai giôùi thanh tònh chôø ñôïi.” Ñeán ngaøy thöù baûy. Ñaïi Thí taém goäi saïch seõ, maëc y aùo môùi, roài ñi ñeán moät vuøng ñaát baèng thaúng, buoäc chaâu Nhö yù treân ñaàu ngoïn phöôùn cao, tay caàm lö höông caàu nguyeän: –Nguyeän cho ngöôøi ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà, taát caû nhöõng ngöôøi ngheøo khoå muoán ñöôïc giuùp cho ñeàu khoâng ai bò thieáu thoán. Neáu thöïc laø ngoïc Nhö yù thì xin laàn löôït möa caùc thöù caàn thieát cho chuùng sinh. Caàu nguyeän vöøa xong, boán phöông maây keùo maùt raâm, gioù thoåi leân, thoåi caùc thöù baát tònh nhô baån treân maët ñaát saïch seõ, keá ñeán möa laâm raâm ñeø saïch buïi, roài ñeán möa ra caùc thöùc aên uoáng traêm vò ngon laï, tieáp ñeán möa nguõ coác, y phuïc, caùc thöù baûy baùu quyù hieám ñaày daãy chaâu Dieâm-phuø-ñeà. Ngöôøi daân laàn löôït ñeán laáy; aùo quaàn, thöùc aên uoáng dö daõ, neân hoï troâng thaáy caùc chaâu baùu cuõng nhö gaïch ngoùi. Baáy giôø Ñaïi Thí thaáy daân chuùng ñaày ñuû, beøn sai ngöôøi ñi thoâng baùo cho khaép coõi Dieâm-phuø-ñeà bieát raèng: “Taát caû daân chuùng tröôùc ñaây do ngheøo thieáu aên maëc vaø chaâu baùu maø saùt haïi, doái traù laãn nhau, thaáy lôïi queân nghóa,

khoâng sôï toäi phuùc, sau khi maïng chung phaûi ñoïa laïc trong ba ñöôøng aùc, cuõng nhö töø choã toái vaøo choã toái theâm, thoï toäi nhieàu kieáp. Toâi thöôøng thöông xoùt khoâng ngöôøi cöùu giuùp, neân queân mình daán thaân vaøo bieån caû nguy hieåm, ñöôïc haït baùu Nhö yù naøy ñem veà cöùu teá, moïi ngöôøi ñaõ ñöôïc ñaày ñuû khoâng coøn thieáu thoán gì nöõa. Giôø ñaây toâi khuyeân moïi ngöôøi sieâng tu Thaäp thieän, giöõ gìn thaân khaåu yù, nhaân töø hieáu thuaän, tinh taán khaéc phuïc yù, chôù neân phoùng daät!" Ñaïi Thí duøng caùc phöông tieän roäng khuyeân laøm laønh. Chaøng laøm caùc vaên thö göûi cho vua quan khuyeân daân chuùng ñeàu ñöôïc nghe bieát. Baáy giôø taát caû daân chuùng trong Dieâm-phuø-ñeà ñöôïc nhôø aân Ñaïi Thí, hoï nghó neân laøm gì ñeå ñeàn aân ñöùc aáy. Hoï chæ bieát tuaân lôøi giaùo hoùa tu Thaäp thieän, chuyeân taäp loøng töø kính, giöõ gìn thaân, khaåu, yù thanh tònh, sau khi maïng chung ñeàu ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Noùi ñeán ñaây, Ñöùc Phaät nhaéc laïi: –Naøy Xaù-lôïi-phaát, oâng neân bieát vò Baø-la-moân Ni-caâu-laàu-ñaø thuôû ñoù nay laø vua Tònh Phaïn, cha Ta; coøn baø meï nay laø Ma-ha Ma-da, meï cuûa Ta. Ñaïi Thí chính laø tieàn thaân cuûa Ta. Vò Long vöông ôû thaønh baèng baïc nay laø Xaù-lôïi-phaát, Long vöông trong thaønh löu ly nay laø Muïc-kieàn-lieân, Long vöông ôû thaønh baèng vaøng nay chính laø A-nan,

Thaàn bieån thuôû ñoù nay laø oâng Ly-vieät. OÂng A-nan khi ñoù laøm Long vöông theát ñaõi Ta kheùo bieát thôøi nghi, cho ñeán ngaøy nay cuõng muoán haàu Ta cho ñuùng thôøi tieát. A-nan muoán ñöôïc ba nguyeän aáy laø tuøy yù muoán cuûa oâng. A-nan nghe Ñöùc Phaät noùi veà tieàn kieáp, raát vui möøng, töø choã ngoài ñöùng daäy chaép tay baïch: –Con xin ñem thaân naøy laøm thò giaû, xin Theá Toân töø bi höùa khaû. Baáy giôø chuùng hoäi nghe Ñöùc Phaät thuyeát veà tieàn kieáp, caûm nieäm ñaïi aân chuyeân taâm tö duy phaùp Töù dieäu ñeá, coù ngöôøi ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm vaø A- la-haùn, coù ngöôøi gieo troàng nhaân duyeân caên laønh Bích-chi-phaät, coù ngöôøi phaùt taâm Voâ thöôïng Boà-ñeà, coù ngöôøi ñöôïc truï Baát thoaùi ñòa, ñeàu hoan hyû ñaûnh leã phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.